

A Debreceni Ítéltábla a dr. Cserpák Judit ügyvéd (FÉL CÍME) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME, Cg..., adószám: ...) felperesnek -, a dr. Karvázy Domonkos ügyvéd (FÉL CÍME) által képviselt ALPERES NEVE „felszámolás alatt” (ALPERES CÍME, Cg..., adószám: ...) alperes ellen ingók kiadása iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 2017. július 11-én meghozott 1.G.40.108/2016/34. számú ítélete ellen a felperes részéről 37. sorszámon előterjesztett fellebbezés és az alperes részéről az ítéltáblához 2017. szeptember 22. napján benyújtott csatlakozó fellebbezés alapján indult és a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.I.20.782/2018/7. számú végzése folytán megismételt másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 1 550 000 (Egymillió-ötszázötvenezer) Ft összevont másodfokú és felülvizsgálati perköltséget, továbbá térítsen meg az állam javára - a székhelye szerinti adó- és vámigazgatóság felhívásában megjelölt módon és számlára - 3 500 000 (Hárommillió-ötszázezer) Ft feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az állam javára - a székhelye szerinti adó- és vámigazgatóság felhívásában megjelölt módon és számlára - 8 000 (Nyolcezer) Ft feljegyzett csatlakozó fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a 2017. július 11-én meghozott .../34. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

Az ítéletben megállapított tényállás szerint az alperes mint eladó és a felperes mint vevő között 2014. március 31-én adásvételi szerződés jött létre, amelyben a felek abban állapodtak meg, hogy „a felperes 39 038 952 Ft összegű tőkéből és annak késedelmi kamatából álló követelése ellenében az alperes a megállapodás megkötésének napjával átruházza a **TELEPHELY1-n** és **TELEPHELY2-n** lévő 75 kg feletti sertésállományból 1100 db, de maximum az előbbi követelésnek megfelelő értékű sertés tulajdonjogát”.

Elszámolási árként a felek a hízósertések felperes által történő elszállítása hetének hétfői napján érvényes, a **KFT.** (KFT CÍME) által meghatározott felvásárlási árat határozták meg. A megállapodásban az alperes vállalta, hogy az elszállítás napjáig gondoskodik az állomány neveléséről, tartásáról.

A megállapodás tartalmazta továbbá, hogy a hízósertések átadás-átvételének helye az alperes telephelye.

A szerződés megkötését követően az alperessel szemben indult felszámolási eljárásban a Debreceni Törvényszék megállapította az alperes fizetéseképtelenségét és 2014. május 9-i kezdő időponttal elrendelte a felszámolását.

A felszámolási eljárás megindítását követően a felperes felszólította az alperes felszámolóját a 2014. március 31-én megkötött megállapodásban szereplő 1100 db hízósertés kiadására, azonban a felszámoló a felszólításnak nem tett eleget.

A felperes az elsőfokú bírósághoz benyújtott eredeti keresetében 1100 db hízősertés kiadására kérte az alperest kötelezni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte és bejelentette, hogy a felszámoló az alperes telephelyén meglévő teljes sertésállományt időközben értékesítette.

Az alperes ezen bejelentésére tekintettel a felperes a keresetét akként módosította, hogy az állatok kiadása helyett azok ellenértékének, 39 038 952 Ft és járulékainak a megfizetésére kérte az alperest kötelezni.

Az elsőfokú bíróság a 2015. március 26. napján meghozott .../14/I. számú végzésével a felperes módosított kereseti kérelme vonatkozásában a pert megszüntette.

A végzés ellen a felperes és az alperes részéről előterjesztett fellebbezések alapján eljáró Debreceni Ítéltábla a 2015. május 28-án meghozott .../3. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.

A jogerős végzés ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság pedig a 2016. május 18-án meghozott .../8. számú végzésével a Debreceni Ítéltábla jogerős végzését az elsőfokú végzésre is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot az eljárás folytatására és új határozat hozatalára utasította.

A megismételt elsőfokú eljárásban a felperes módosított keresetét változatlanul fenntartotta.

Az alperes a felperes keresetének az elutasítását kérte. Emellett a 2017. január 19-én megtartott tárgyaláson viszontkeresetet terjesztett elő, amelyben „A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról” szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 40. §-a (1) bekezdésének c) pontja és „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:95. §-a alapján a felek között létrejött szerződés semmisségének a megállapítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a 2017. július 29-én megtartott tárgyaláson meghozott, 33. sorszámú végzésével az alperes viszontkeresetét - érdemi vizsgálat nélkül - elutasította arra hivatkozással, hogy azt az alperes „A polgári perrendtartásról” szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 147/A. §-ának (1) bekezdésében meghatározott határidőn túl terjesztette elő.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a felperes keresetét is megalapozatlannak találta, ezért azt a 34. sorszámon meghozott ítéletével elutasította.

Megállapította, hogy mivel a felek az általuk megkötött szerződésben a szerződés tárgyát és annak pénzben kifejezett ellenértékét egyértelműen meghatározták, az ezzel kapcsolatos szerződéses rendelkezések pedig nem érthetetlenek vagy lehetetlenek, a felek között az adásvételi szerződés érvényesen létrejött.

Arra tekintettel azonban, hogy a felek megállapodása csak a tulajdonjog átruházásáról rendelkezett, a birtok átruházásáról azonban nem, az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy a felek között szóban létrejött-e a birtok átruházásra vonatkozó megállapodás, amely feltétele a felperes tulajdonszerzésének.

Ennek eredményeként pedig a megismételt eljárásban kihallgatott tanúk vallomásainak egybevetése és mérlegelése alapján azt állapította meg, hogy a felperes nem bizonyította azt az állítását, hogy a szerződés megkötésével egyidejűleg sor került a birtokátruházásra is, amely által megszerezte a szerződésben megjelölt állatállomány tulajdonjogát.

A tanúvallomások értékelése során az elsőfokú bíróság az **ALPERESI ÜGYVEZETŐ-nek** a tanúvallomását kirekesztette a bizonyítékok közül arra hivatkozással, hogy a tanúnak a jelen eljárásban és a nyomozati eljárásban tett vallomásai között jelentős ellentmondás volt tapasztalható, amely megkérdőjelezte a tanú szavahihetőségét. A többi tanú vallomása közül pedig - az elsőfokú bíróság megállapítása szerint - a felperesnek a birtokátruházással kapcsolatos állítását csak a saját

ügyvezetőjének, **FELPERESI ÜGYVEZETŐ**-nek tanúvallomása támasztotta alá, akit azonban a perben nem lehetett érdektelennek tekinteni.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a perbeli szerződéssel - tulajdonjog hiányában - kizárólag kötelmi igényt szerzett, amelyet pénzkövetelés formájában a felszámolási eljárásban érvényesíthet az alperessel szemben.

Az elsőfokú bíróság újabb ítélete ellen a felperes részéről előterjesztett fellebbezés és az alperes részéről előterjesztett csatlakozó fellebbezés alapján eljáró Debreceni Ítéltábla a 2018. március 6-án meghozott .../7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 39 038 952 Ft-ot és annak késedelmi kamatát.

Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy a felek között az adásvételi szerződés érvényesen létrejött.

A szerződés érvényes létrejöttének megállapítása azonban még nem jelentette azt is, hogy a felperes tulajdonjogot szerzett a szerződés tárgyát képező állatállományon, mivel ahhoz - figyelemmel a Ptk. 5:38. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra - a szerződés tárgyát képező ingó dolog (állatállomány) birtokának átruházása is szükséges volt.

Az ítéltábla megállapítása szerint azonban az elsőfokú bíróság ebben a körben a rendelkezésére állt bizonyítékokat helytelenül értékelte és azokból helytelen jogi következtetést levonva állapította meg, hogy a felperes a birtokátruházás tényét, ezáltal pedig a tulajdonszerzését nem bizonyította.

Kiemelte, hogy az adott esetben a felek a szerződés tárgyát nem egyedileg, hanem fajta és mennyiség szerint határozták meg. Erre tekintettel pedig az adott esetben a birtokátruházás megtörténtének vizsgálata során nem annak kellett jelentőséget tulajdonítani, hogy az állatok elkülönítése megtörtént-e, hanem annak, hogy a felperes az általa megvásárolt állatállomány felett tényleges hatalmat szerzett-e.

Az ítéltábla álláspontja szerint pedig a perben rendelkezésre állt adatokból helyesen azt lehetett megállapítani, hogy a felperes a szerződés megkötésével az abban megjelölt állomány feletti tényleges hatalmat is megszerezte, amelyből azt a jogi következtetést kellett levonni, hogy az adott esetben a birtokátruházásban is megállapodtak, ezáltal pedig a felperes tulajdonjogot szerzett a szerződésben megjelölt állatállományon.

Az ítéltábla jogerős ítélete ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem alapján eljáró Kúria mint felülvizsgálati bíróság a 2019. február 13-án meghozott .../7. számú végzésével a Debreceni Ítéltábla .../7. számú jogerős ítéletét hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A végzés indokolásában kifejtettek szerint a Kúria abban egyetértett az ítéltáblával, hogy a felek a szerződés tárgyát fajta és mennyiség szerint határozták meg. Azzal azonban nem értett egyet, hogy ebből következően a jogvita elbírálása során annak nem volt jelentősége, hogy az elkülönítésre sor került-e. A tulajdonjog tárgya ugyanis mindig egyedileg meghatározott dolog vagy dologösszesség lehet, amelyből az következik, hogy amennyiben a felek az adásvétel tárgyát fajta és mennyiség szerint határozzák meg, akkor fogalmilag kizárt, hogy a vevő elkülönítés hiányában az egyedek felett tulajdonjogot szerezzen.

Az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy az állatállomány elkülönítésére sor került-e, ennek keretében részletes bizonyítást folytatott le a döntését pedig megfelelően indokolta.

Az ítéltábla azonban - eltérő jogi álláspontja következtében - a fellebbezésben foglaltakat ebben a körben érdemben nem bírálta el.

Ezért a Kúria mint felülvizsgálati bíróság a jogerős ítéletet 1952. évi Pp. 275. §-ának (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozathozatalára utasította azzal az iránymutatással, hogy a megismételt másodfokú eljárásban az ítéltáblának a felperes fellebbezését érdemben kell elbírálnia.

A megismételt másodfokú eljárásban a felek további érdemi nyilatkozatot nem tettek, ezért az ítéletábra a döntését egyrészt a Kúria .../7. számú végzésében kifejtett szempontok, másrészt a feleknek az elsőfokú eljárásban és az előző másodfokú eljárásban tett nyilatkozatai alapján hozta meg.

Mivel az ítéletábrának az 1952. évi Pp. 256/A. §-a (3) bekezdése szerinti, az előző másodfokú eljárásban tett felhívására a felek egyike sem kérte az ügyben tárgyalás tartását, az ítéletábra a fellebbezést és a csatlakozó fellebbezést a megismételt másodfokú eljárásban is tárgyalás tartása nélkül bírálta el az 1952. évi Pp. 256/A. §-ának (4) bekezdésében foglaltak alapján.

Ennek eredményeként pedig azt állapította meg, hogy a felperes fellebbezése és az alperes csatlakozó fellebbezése egyaránt megalapozatlan.

Az ítéletábrának a csatlakozó fellebbezéssel összefüggésben a korábbi másodfokú határozatban tett megállapításait a Kúria a felülvizsgálati határozatában nem kifogásolta, azok helytelenségét nem állapította meg.

Ezért az ítéletábra az alperes csatlakozó fellebbezésének megalapozatlanságára vonatkozó, a .../7. számú ítéletben tett megállapításait változatlanul fenntartja, azoknak a jelen határozatban történő megismétlése nélkül csupán utal az általa a korábbi másodfokú határozatban kifejtettekre.

A felperes fellebbezésének ismételt felülbírlata során az ítéletábrának lényegében abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésére állt bizonyítékok helytálló értékelése és mérlegelése alapján, helyesen állapította-e meg, hogy a felperes a birtokátruházás megtörténtét kétséget kizáróan nem bizonyította.

E kérdés megválaszolása során pedig az ítéletábrának azt kellett vizsgálnia, hogy a szerződéskötést követően megtörtént-e a szerződés tárgyát képező állapotállomány elkülönítése, mivel - a Kúria végzésében kifejtettek szerint - e nélkül fogalmilag kizárt, hogy a felperes tulajdonszerzése megállapításra kerüljön.

Ennek eredményeként pedig az ítéletábra azt állapította meg, hogy a perben rendelkezésre állt bizonyítékok alapján az elkülönítés megtörténtét kétséget kizáróan nem lehetett megállapítani, ezáltal érdemben helyes az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a felperes a tulajdonszerzését a perben nem bizonyította.

Az elsőfokú bíróságnak ezzel a megállapításával összefüggésben a felperes alaptalanul állította a fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésére állt bizonyítékokat okszerűtlenül értékelte és megsértette a jogszabályban előírt indokolási kötelezettségét is.

Az elsőfokú bíróság ugyanis az ítéletében egyrészt megjelölte azokat a bizonyítékokat, amelyeket figyelembe vett a döntése meghozatala során, másrészt számot adott arról, hogy a bizonyítékokat milyen szempontok alapján, milyen módon értékelte és mérlegelte.

(A Kúria a felülvizsgálati határozatában maga is azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság ebben a körben a döntését megfelelően indokolta.)

Az elsőfokú bíróságnak a bizonyítékok értékeléséből és mérlegeléséből levont következtetéseivel pedig az ítéletábra is egyetértett, azokból eltérő jogi következtetések levonására nem látott lehetőséget.

Ezzel összefüggésben az ítéletábra kiemeli, hogy önmagában az nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, hogy az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna. A bizonyítékok felülmérlegelése a másodfokú eljárásban akkor indokolt, ha a rendelkezésre álló bizonyítékokból csak egyfajta, a fellebbezéssel támadott határozattól eltérő következtetésre lehet jutni, tehát az elsőfokú bíróság a rendelkezésre állt bizonyítékokból nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésre jutott.

Az ítélet tábla megállapítása szerint azonban az adott esetben a megismételt másodfokú eljárásban releváns körülményként vizsgálendő elkülönítés tekintetében nem lehetett megállapítani, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésére állt bizonyítékokból nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésre jutott volna.

A perben kihallgatott tanúk közül az elkülönítés megtörténtét **ALPERESI ÜGYVEZETŐ** és **S.K.** tanúk vallomásai támasztották alá.

ALPERESI ÜGYVEZETŐ-nek a jelen eljárásban tett tanúvallomása és a büntetőeljárásban tett vallomása között azonban valóban jelentős ellentmondás volt tapasztalható, amit a tanúvallomás bizonyító erejének értékelése során az elsőfokú bíróság helyesen vett figyelembe.

(A büntetőeljárás során a tanú még azt adta elő, hogy a heti tervezett eladási számon felüli, vágható állapotba került sertésekből tudták volna - több részletben - teljesíteni a felperessel kötött szerződést, amelyre azért nem került sor, mert a téves felszámolási közzététel következtében megromlott likviditás helyreállítása érdekében fokozott értékesítés folyt, amelynek eredményeként a felperesnek nem maradt felesleges, a felperes részéről átadható állatállománya. Ez a nyilatkozat pedig valóban ellentétes a tanúnak a perben tett nyilatkozatával, hiszen, ha valóban megtörtént az állatok elkülönítése, a fenti okok nem képezhették akadályát az állatok felperes részére történő kiadásának.)

S.K. tanúvallomása pedig **K.O.** tanúvallomásával állt ellentmondásban, aki állította, hogy **S.K.**-tól nem kapott olyan tájékoztatást, hogy a **TELEPHELY2**-n elkülönített állatállomány lenne és ő maga sem látott ilyet a helyszínen.

Ezen túlmenően a perben kihallgatott tanúk az állatállomány elkülönítésére vonatkozóan érdemi információval nem rendelkeztek és olyan okirati bizonyíték sem állt rendelkezésre, amely az elkülönítés megtörténtét egyértelműen igazolta volna.

FELSZÁMOLÓBIZTOS-t - a felperes állításával ellentétben - az elsőfokú bíróság a perben tanúként jogszerűen kihallgathatta, a tanúvallomását pedig a bizonyítékok között értékelhette.

A felperes által ugyancsak kifogásolt **FELPERESI ÜGYVEZETŐ** és **SZ.T.P.** tanúk vallomásai pedig az elkülönítés kérdésében érdemi információt nem tartalmaztak, amelyre tekintettel az érdemi döntés helyessége szempontjából nem volt jelentősége annak, hogy a vallomásaik bizonyító erejét - az érintettségükre hivatkozással - az elsőfokú bíróság helyesen értékelte-e.

Ezzel szemben peradat, hogy a felperes korábbi jogi képviselője a 2015. március 26-án megtartott tárgyaláson az elkülönítéssel összefüggésben a következőket adta elő:

„Nem valószínű egyébként, hogy a felperes által megszerzett állatokat külön kezelték, azaz életszerűbb, hogy a teljes állatállományt a felperes tulajdonát képező állatokkal együtt értékesítették. A felperes tulajdonát képező állatokat csak fajta és mennyiség szerint határozták meg. Csak az eladáskor vált jelentőssé az a körülmény, hogy az állatok egy része a felperes tulajdonát képezte, valószínűleg nem kezelték elkülönítve az állatokat.”

Ez a nyilatkozat pedig ugyancsak azt támasztotta alá, hogy az állatállomány elkülönítése nem történt meg.

Mindezek alapján az ítélet tábla egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy a felperes a perben kétséget kizáróan nem bizonyította, hogy az állatállomány elkülönítése - ami előfeltétele volt a tulajdonszerzése megállapításának - megtörtént.

Annak következtében pedig, hogy a bizonyítás a tulajdonszerzés tekintetében a felperest terhelte, a bizonyítatlanság jogkövetkezményét is neki kell viselnie.

Mindezekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése és az alperes csatlakozó fellebbezése egyaránt eredménytelen maradt.

Emiatt a felperes a fellebbezésével, az alperes pedig a csatlakozó fellebbezésével összefüggésben felmerült saját másodfokú perköltségét (lerótt fellebbezési eljárási illeték, ügyvédi munkadíjak) az 1952. évi Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján maguk kötelesek viselni.

A fellebbezett értékek alapján nagyobb arányban pervesztesnek minősülő felperes köteles továbbá megtéríteni az alperesnek a megismételt másodfokú eljárással, valamint a felülvizsgálati eljárással összefüggésben felmerült perköltségét (650 000 Ft ügyvédi munkadíj, valamint a Kúria végzésében megállapított 900 000 Ft felülvizsgálati eljárási költség).

Az ügyvédi munkadíj összegét az ítélet tábla „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének *a)* és *b)* pontjaiban, valamint az (5) bekezdésében foglaltak alapján állapította meg.

Az 1952. évi Pp. 78. §-ának (1) bekezdése, valamint „A költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban” című 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdésében, valamint a 15. §-ának (1) és (3) bekezdéseiben foglaltak alapján a felperes köteles továbbá megtéríteni az államnak az alperes illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett 3 500 000 Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

A csatlakozó fellebbezése tekintetében pervesztes alperes pedig ugyanezen jogszabályhelyek alapján köteles megtéríteni az államnak az illetékfeljegyzési joga folytán szintén feljegyzett 8000 Ft összegű csatlakozó fellebbezési eljárási illetéket.

Debrecen, 2019. július 9.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos s.k. előadó bíró, Szilágyiné dr. Karsai Andrea s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -